

MŪSU Lietuva

Jornal Lituano «NOSSA LITUANIA»
DIRETOR RESPONSÁVEL
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO
REDATOR: MONS. P. RAGAZINSKAS
SAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES
LAIKRAŠTIS
A D R E S A S:
AV. ZELINA, 515 - C. POSTAL 4118
SÃO PAULO
ATSKIRO NUMERIO KAINA 10,00

NR. 826 (26)

SÃO PAULO — BRASIL — 1961 M. LIEPOS MĖN. — JULHO 1 D.

XIV ME I

Europinio Sąjūdžio Kongresas Briusely

Birželio 16-17 dienomis Briusely įvyko Europinio Sąjūdžio Kongresas, apsvaustęs šias dienotvarkės dalis: naujos Europinio Sąjūdžio deklaracijos pareiškimą, naujos sąjūdžio struktūros priėmimą, politinio raportu svarstymą ir veiklos programos nustatymą artimiausiam laikui. ES principų deklaracija pabrėžė vadovaujama mintį, kad ES tebesiekia europinės bendruomenės realizavimo, žmogaus teisių respekto ir tai vykdo per politinę, karinę, ūkinę ir socialinę Europos tautų integraciją. Sąjūdis pasisako už Jungtines Europos Valstybes, su bendra vyriausybe, visuotinais rinkimais išriakti parlamentu, teismo rūmais ir su ekonomine ir socialine Taryba. Dėl pavergtųjų tautų Sąjūdis deklaracijos pabaigoje pareiškė savo solidarumą laisvės netekusioms Europos tautoms, kurių natūrali vieta yra Europinės bendruomenės tarpe.

Sąjūdžio pripažintos tautinės organizacijos. Praktikoje

daugumoje kraštų ES yra sukurę visus sambūrius, veikiančius už europinę vienybę. Įvairiuose kraštuose sąjūdis vadinamas Tarybomis (pvz., ES Vokiečių Taryba, Austrių Taryba, Baltų Taryba ir pan.). Šiuo metu tokių tautinių Tarybų yra per 20. Į šią grupę įeina ir pavergtųjų tautų Tarybos. ES veikloje numatytas svarbus «akcijos komitetas» — jo uždavinių tarpe nagrinėti visus klausimus, liečiančius europinių bendruomenių veiklą ir evoliuciją.

Naujuoju ES pirmininku numatytas prancūzas, jaunas sąjūdžio veikėjas, buvęs ministeris ir užsienio reikalų ministerijos gen. sekretorius Maurice Faure. Naujoji Tarptautinė Taryba susirinks posėdžio 8 m. spalio mėn. pirmoje pusėje ir išrinks ES vykdomąjį Biurą.

Šiame ES kongrese Briusely lietuvius ir bendrai visus pabaltiečius atstovavo pulk. J. Lanskoronskis

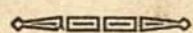
Elta.

Lankymasis pas Vokietijos prezidentą ir kanc. Adenauerį

Bonna, Fed. Vokietija. Tarp tautinio Komiteto Kriekščionių kai Kultūrai ginti prezidentumo posėdžių proga, Baltijos sekcijos atstovai pirm. dr. P. Karvelis ir gen. sekr. dr. Namsons buvo priimti Fed. Vokietijos prezidento H. Luebke ir kanc. Adenauerio. Prezidentas Luebke pasikalbėjime su Baltijos sekcijos vadovybe pasisakė prisimenęs pabaltiečius. Šia proga prezidentas patikino, kad iš Fed. Vokietijos vyriausybės pusės bus daroma visa, kad baltų tautos atgautų savo nepriklausomybę. Jis paminėjo, kad fe-

deralinė vyriausybė yra susirūpinusi padėti Vokietijoje atsidūrusiems tremtiniam ir ypač jų kultūros išlaikymo srity.

Kanceleris dr. Adenaueris pasikalbėjime bendrą politinę padėtį aptarė kaip teikiančią su sirūpavimo vėliau įvykusiame priėmimo dalyvavo Fed. Vokietijos ministeris pabėgėlių reikalams Merkatz, parlamento vicepirm. Jeager, visa eilė Budesshauso narių ir aukštųjų pareigūnų iš užsienio reikalų ir kitų ministerijų. Priėmimo metu metu dr. P. Karvelis turėjo progos tarti žodį.

— Pabaltijo diplomatinė atstovų posėdis Londone įvyko birželio 7 d. Lietuvos pasiuntinybės patalpose. Be Lietuvos pasiuntinio B. K. Balučio dalyvavo Estijos pasiuntinys A. Torma ir Latvijos pasiuntinys K. Zarinš. Buvo pasitarimas dabartinės politinės padėties ir ateities veiklos klausimais.

— Birželio 13 d. Vilniuje mirė, eidamas 71 metus, dailininkas ir dailės kritikas, žinomas Kairiūkščių šeimos narys, doc. Vytautas Kairiūkš-

tis. Dailininkas tapė portretus, figūrines kompozicijas, alyvo akvareles. Pirmą kartą jo kūriniai buvo parodyti 1923 m. Vilniuje įvykusioje dailės parodoje. Vėliau jis dalyvavo parodose Lietuvoje ir užsienyje. Velionis yra dirbęs pedagoginėje srityje, yra buvęs pilsybos mokytoju lenkų okupacijos laikais Vilniaus Vytauto D. Gimnazijoje, vėliau Panevėžio ir Kauno gimnazijose. Nuo 1944 m. iki 1951 m. dėstė kompoziciją ir meno istoriją Kauno Valst. Taikomosios ir Dekoratyvinės Dailės Institu-

PASAULYJE

— Šiomis dienomis Venecijoje buvo mėginta nuversti vyriausybę, kuriai vadovą demokratiškai išrinktas ir turintis tautos pasitikėjimą prezidentas Romulo Betancourt. Buvo sukilęs vienas kariuomenės dalinys stovintis Barcelonos mieste. Sukilimo organizatoriai yra buvusio diktatoriaus Perez Jimenez šalininkai. Kaip visur, taip ir Venecijoje diktatūra kraštą vedė prie ekonominės ir politinės betvarkės. Sukilimas buvo tuoj numalšintas. Kitur stovintieji kariuomenės dali-

te. Jis pasižymėjo dailės istorijos ir kritikos srityje. Parengė monografiją apie dailininką K. Šklėrių, paskaitų ciklą apie dailės kūrinių kompoziciją. Velionis buvo pašarvotas Dailininkų S-gos rūmuose ir birželio 14 d. palaidotas Vilniaus Užupio (buv. Bernardinų) kapinėse.

LIETUVOJE SKELBIAMAS NAUJAS DARBININKŲ TELEGRAMAS SIBIRUI

«Vyriausioji perkėlimo ir organizuoto darbininkų telkimo valdyba prie Lietuvos TSR Ministerijų tarybos» Vilniaus «Tiesoje» paskelbė atšaukimą, kuriuo teikiama darbininkai į Kustanajaus ir Karagandos sričių žmones. Dėl «dokumentų apiforminimo» patariama kreiptis šiais adresais: Vilnius, Sodų gatvė 15; Kaunas, Stalino prospektas 24 ir 116; Klapėda, Cvirkos gatvė 25; Šiauliai, Vilniaus gatvė 143; Panevėžys, miesto vykd. komitete. Verbavimo tinklas labai platus, nes skelbiama, kad registruotis galima ir kiekvieno rajono vykdomajame komitete.

MOKINIŲ TĖVAI PRIEŠ «POLITINES PAMOKAS»

Iš kai kurių straipsnių Vilniaus «Tiesoje» galima susidaryti išvadą, kad vidurinių mokyklų tėvai kartais kreipiasi į mokytojus ir jų prašo nesunkinti vaikų samonės «politinėmis pamokomis». Mokytoja — matyt komunistė — tokiu tėvų politiniu nesuipratimu piktnasi ir tai viešai išreiškė laikraštyje. Buvę ir kitokių atsitikimų. Kai mokinė mokytojo buvusi paklausta, dėl ko ji neprisidėjo prie mėsalo laužo rinkimo ir niekio mokyklą neatnešė, mokinė atsakė, ji nesanti «pionierė» ir dėl to neprivalanti tokiais dalykais užsiimti.

niai nebuvo sukilę. Sukilimo metu žuvo 40 žmonių, daugumoje civiliai gyventojai.

— Mainai karo belaisvių už traktorius, atrodo, dar nėra galutinai nutarę. Fidel Castro yra suinteresuotas traktoriais.

Taip pat sklinda gandai, kad vėl ruošiamasi naujam Kubos užpuolimui. Šios žinios nėra patvirtintos.

— Amerikos užsienio reikalų ministerijoje, taip pat Vakarų sostinėse yra ruošiamas atsakymas į Kruščio memo, kuris buvo įteiktas prezidentui Kennedy Vienoje. Amerika atmes Kremliaus reikalavimą pakeisti dabartinę Berlyno padėtį. Taip pat pakartoja, kad savo teises ginklu gins. Vakarai neatsisako tartis dėl Berlyno ir Vokietijos, bet jokia būdu ne ultima tumų grasinami.

Nauji tik pabrėžė, kad ministerijos dirba, taip pat ir įvairių kraštų kariuomenių štabai. Jie ruošia planus, kuriuos būtų galima pritaikinti kilus aštresnei krizei. Paskutiniai įvykiai rodo, kad ir Kruščiovas suminkštėjo. Kai susiduria su jėga, nuleidžia sparnus.

— Prancūzijos prez. De Gaulle yra pasiryžęs šiais metais sutvarkyti Arželijos klausimą, jei ne vienokiu, tai kitu būdu. Prezidentas įsakė atitraukti vieną diviziją kariuomenės iš Arželijos, pranešdamas, kad prie progos bus attrauktos ir kitos divizijos.

— Afrikoje padėtis pradeda nusistovėti. Atskirų provincijų prezidentai mėgina bendrą kalbą surasti. Liepos m. 3 d. susirinks parlamentas.

— Amerikos kariuomenės vadovybė praneša, kad karo atveju atominės bombos Rusijon būtų leidžiamos iš povandeninių laivų, kurie plaukioja Šiaurės Atlante ir kituose vandenynuose.

Brazilijoje

— Birželio m. 24-26 d. São Paulo lankėsi buvęs prez. Juscelino Kubitschek. Sutikime dalyvavo daug žmonių. Taip pat ir S. Paulo kardinolas D. Carlos, kuris yra prezidento mokslo draugas. Šia proga J. K. pareiškė, kad jis nėra kandidatas į S. Paulo gubernatorių. Bet taip pat yra tikra,

kad kandidatuosis į prezidentus 1965 m. Taip pat kai kurių grupės yra pasiryžusios statyti S. Paulo gubernatoriaus Carvalho Pinto kandidatūrą.

— Prezidentas Janio Quadros paskelbė dekretą dalinai varžantį spaudos, radijo, televizijos laisvę. Prezidentas su lig išleistais dekretais, tam tikrais atvejais turi teisės uždaryti laikraštį ar radijo stotį. Prieš šį dekretą sukilo deputatai. Jie tvirtina, kad šitokių potvarkių paskelbimas priklauso parlamentui. Kadangi J. Q. neturi daugumos parlamente, tai opozicija šį dekretą stengsis panaikinti.

— Prez. Janio Quadros įsakė didinti prekybą su Kubos.

— Nuo rugpjūčio mėn. 1 d. pabrangs laišku siuntimas. Laiškai, ant kurių reik lipdinti už pusantro kruzeiro pašto ženklų, nuo rugpjūčio mėn. reiks lipdinti dešimtis kruzeirų. Oro pašto kainuos 75 kruzeirai. Registruoti oro pašto 75 kruzeirai.

— São Paulo estade bus sodinami medžiai, iš kurių svyru yra gaminamas gumas. Lig šiol šie medžiai daugumoje yra Amazonos estade. Žinoma, tvirtina, kad jie gerai gali augti São Paulo estade ir kad iš jų pelnas galės būti didesnis negu iš kavos.

— Vėl aptilo kalbos apie diplomatinių santykių su Rusija atnaujinimą. Yra didelis spaudimas iš visuomenės pusės, kad santykiai su Rusija nebūt atnaujinti.

— Liepos m. pirmoje pusėje prez. J. Q. grįš į São Paulo sveikatos tikrinti. Kiekvienos dienos popietį temperatūra pakyla. Pakilimo priežasties gydytojams dar nepavyko nustatyti.

— Brazilijos Federalinė vyriausybė daug lėšų skiria Šiaurės Brazilijai pakelti, kad ten žmonės galėtų geriau gyventi.

— Fed. Vokietijos ministeris Lemmer pareiškė, kad šiuo metu sovietų okupuotoje Rytų Vokietijoje esama 10 000 politinių kalinių. Tūkstančiai bėga į Fed. Vokietiją ne tik dėl sunkios materialinės padėties. Kas antras iš bėgančių tai žmonės jaunesni kaip 25 m. amž. Didelė dalis bėglių pasišalino į vakarus dvasiniais ar politiniais sumetimais.

— Vėl pakilo R. Vokietijos bėglių skaičius Pastaruoju metu vėl pakilo pabėgėlių iš rytinės Vokietijos skaičius. Tarp birželio 3 ir 9 d. Fed. Vokietijos pabėgėlių pasienio stovyklose užregistruota 4 616 vokiečių pabėgėlių, jų tarpe 770 nevedusių jaunuolių. Anks tyvesnėje savaitėje į vakarus pasišalino 4 389 rytų sovietinės Vokietijos zonos gyventojai.

Poznanės tarpt. parodoje vakarų kraštai parodė savo gamybos prekes. Kaip ir anksčiau, birželio mėn. Poznanėje, Lenkijoje, vykstančioje 30-je Tarptautinėje Mūgėje ypač tingai Fed. Vokietijos pramonės siuoksniai parodė susidomėjimo prekybos ryšiais su Lenkija. Tačiau lenkų užsienio prekybos ministeris Trapczynski pareiškė, kad Lenkijos užsienio prekyba ateity pirmoje eilėje numatyta plėsti su vad. socialistinės stovyklos kraštais ir ne šsvivysčių kraštais. 1960 m. Lenkijos prekyboje vakarų valstybės sudarė 37,0%, o 1958 m. — 39%.

— Rytų Europos pavergimas negali būti pamirštas. Rytų su Chruščiovo memorandumais Vokietijos ir Berlyno klausimu britų dienraštis «The Daily Telegraph» pažymi: Vakarų Berlyno padėtis galinti būti laikoma normali tik tuo atveju, jei ji siejasi su žymiai didesnia anomalija — Rytų Europos pavergimu. Chruščiovas turi intereso šiuo klausimu pasikalbėjimus kiek galima siaurinti. «Tačiau mūsų uždavinys» — pabrėžia dienraštis — «praplėsti bet kokius pasikalbėjimus, debatus ir svarstyti ne tik Rytinės Vokietijos, bet ir visos Rytinės Europos klausimus».

— Australija neįleido Kremliaus pareigūnų Australijos vyriausybė atsisakė išduoti vi-

Kazys Boruta

Nepažįstamoji

Nepažinau tavęs, šalis gimtoji,
Ir tu manęs, tur būt, nepažinai.
Tai ar ne tu kalėjime vaitojai,
Kai pavergei man širdį amžinai.

Tai argi ne tavo širdy nešiojau
Su meile didele ir širdgėla.
Negirtas būdamas tavimi pagiriojau,
Dabar dairaus aplink — tavęs nėra.

Išdeginai, kaip dykumas, man širdį
Ir gyslas ilgesio kaitria ugnim
Tai tavo sielvartas mane nugirdė,
Kad aš prisiekiu mirti su tavim

Iš sielvarto sužiedijo dirvonai,
Bet tu nepražydėjai širdyje.
Kur dingsiu aš širdyje su lavonu,
Nepražydėjus mano lelija.

Vilkolakiu ant kryžkelių gal staugsiu,
Naktibalda trunkysiuos per naktis.
Tavęs atgyjančios, žinau, nebesulauksiu,
Lavono tavo nepakels širdis.

zas trims sovietų komunistams, kurie buvo pasirengę dalyvauti Australijos Komunistų partijos kongrese. Neįsileisti komunistai yra žymūs Maskvos partiniai pareigūnai. Sovietų Kp centro komiteto narys-pavaduotojas P. Pospelovas ir du Maskvos partijos pareigūnai L. Kitilinas ir V. Nekrasovas. Vyriausybė nenurodė priežasties, kodėl buvo atsakyta duoti vizas. Australų kom. partijos gen. sekretoriaus nuomone australų vyriausybė atsisakė įsileisti į Australiją ir Raud. Kinijos, Čekoslovakijos ir Italijos komunistinius kongresus svečius.

KIEK PAGAMINA ANYKŠČIŲ VĖTINIŲ FABRIKAS

Anykščių vėlinių fabrikas nuo metų padžios iki dabar pagaminęs 76 000 porų veltinių kurių gera dalis išvežama į «broliškas respublikas».

— Klaipėdoje įvyko sritinė dainų šventė, kurioje aktyviai dalyvavo 40 chorinių kolektyvų, 27 liaudies šokių rataliai, 17 liaudies instrumentų orkestrų, 18 kaimo kapelių, viso 4 000 saviveiklininkų.

— Vilniaus radijas birželio 11 d. davė propagandinę transliaciją apie Sibirą, cituojant Novosibirskę kaip tik išleistą

Taip Lietuviai Gyveno

LIETUVA 1613 M. KUNIGAİKŠČIO M.K. RADVILO ŽEMĖLAPY RAŠO ALG. GUSTAITIS

(pabaiga)

To derliaus gausingumą gali paliūdyti garsiausi uostai, Kara iaučius, Ryga, kurie į vakarus iš Lietuvos atvežtus į užjūrio šalis eksportuoja. Dėl to dabar lietuviai didelę prekybą su kitomis tautomis veda, nes be vių rūšių javų: rugių kviečių, miežių ir kitų, taip pat linų, kanapių, medžio anglių, amalų, taip pat laukinių žvėrių kailių, ypač bebrų ir lapių, ir dangkas kito eksportuojama Nors aukso, sidabro ir vario kasyklų neturi, tačiau šių dalykų visada už-

leidinį «Mano Sbiras». išgirtas to didžiulio krašto nepaprastas turtingumas (!), kur esą didžiausi pasaulyje akmenų anglies, geležies rūdos, spalvotųjų metalų telkiniai (galėjo dar pridurti: ir didžiausi priverstino darbo ir bado nukankintų tremtinių — kalinių kapai. .).

tektinai turėjo ir turi ir ne daiktai ant daiktų, kaip kiti rašo, maino. Pinigus šita giminė lengva būdiškai išleisti, perkant įvairius kaspinius, skanėstus, gėrimus, aukso siūtus bei šilkinis skarmalus. Miestų, miestelių bekaimių šioje valstybėje nelabai gausu. Iš jų pirmoje vietoje stovi Vilnius — šalies sostinė, didelė ir garsus miestas, aplinkui su priemiesčiais apimęs apie 2 vokiškas mylias. Neris ir Vilnelės upių santakoje gulys. Iš jų toji kuri miestui vardą davė, yra mažesnė, gi antroji didesnė ir plukdoma) nutekėjusi už Vilniaus 14 mylių, susilieja su Nemunu prie Kauno. Pačiame mieste daug gražių pastatų, nes medinių namų šiuo laiku nedaug yra ir jie tikrai užkampiuose bei priemiesčiuose stovi. Pilis gi dvi turi, ne tiek stiprias, kiek gražias: vieną, vadinamą Taurakalnių, pastatytą dar pagonybės laiku s

(pabaiga 3 pusl.)

ŠEVČENKO - LAISVĖS DAINIUS

100 METŲ NUO UKRAINIEČIŲ POETO MIRTIES

Dr. Alf. Šešplaukis, New York

Neseniai suėjo šimtas metų nuo žymiausio ukrainiečio poeto ir laisvės kovotojo Taraso Ševčenko mirties. Greta vengrų Petoeft ir lietuvių lenkų Adomo Mickevičiaus, jis yra vienas iškiliausių kovotojų už laisvę poetiniu žodžiu vidurio ir rytų Europoj apie pereinamojo šimtmečio vidurį. Jo įtaka svarbi tautiniam ukrainiečių judėjimui ir šiandien nors į visuotinę literatūrą jis mažiau prasimušė už minėtąjį vengrų poetą.

Keli gyvenimo bruožai

Taras Ševčenko gimė 1814 kovo 9 nedideliame Morince kaimo Kievo apskrityje, dešiniajame Dniepro krante. Tėvas buvo baudžiauninkas Engelhardto dvaras. Vaikas, dvyliktus metus eidamas, jau buvo netekęs abiejų tėvų. Vai-

kystė ir jaunystė buvo sunki. Teko banda ganyti, būti dvarininko tarnu. Dvarininkas dažnai keliavo, tad Ševčenko teko būti su juo Varšuvoj ir Vilniuj. Vilniuj tada virė prieš sukiliminės (1831) nuotaikos. Čia būdamas Ševčenko gavęs impulso ir už Ukrainos laisvę kovoti.

Anksti jame pasireiškė palinkimas į dailės meną. 1832 Petrapily Ševčenko buvo pas kirtas dail. Štrajevo mokiniu ketveriems metams, 1838-41 lankė Petrapilio Meno akademiją. Tuo metu Žukovskis (žinomas rusų vertėjas) jam padėjo išsipirkti iš vergijos (už 2 500 aukso rublių, suriaktų loterijos būdu!).

Šalia meno studijų Ševčenko Petrapily pradėjo ir eiles rašyti. Jo pačion pirmosios eilės yra baladė apie apvilta-

mergelę — motyvas, imtas iš Buergerio per Adomą Mickevičių. Žymi ir uk. ainičių folkloro įtaka. Tas motyvas nuo lat kartojo i ir vėliau.

Surinkęs daugiau eilių, 1840 išleido jas «Kobzaro» (Kanclininko) vardu. Tai viena populiariausių ukrainiečių knygų iki dabar. Lenkų ukrainiečių kovoms 18 šm. nušviesti parašė ilgesnę poemą «Haydamaki».

Tremty už politinę ir patriotinę poeziją

Baigęs meno akademiją, lankėsi Ukrainoj, kur sunki politinė tautiečių padėtis padarė gilų įspūdį. Po to seka kūrybingi metai, kai tų įspūdžių poveiky parašė ilgesnes eiles bei poemas kaip Sapnas, Kaukazas, Didysis kapas, kur rodo sunkią tautiečių būklę caro valdžioj. Tada įstojo į šv. Kirilo ir Metodijaus drangiją, kurios tikslas buvo žadinti ir laisvę; draugija veiks slapta. Ji kiek panaši į Filomatų ir

Filaretų draugiją Vilniuj, kur nukentėjo Adomas Mickevičius su nemaža kitų lietuvių.

1847 sausį Ševčenko jau buvo gavęs tapybos dėstytojo vietą Kievo universitete, bet balandžio mėnesį su kitais buvo areštuotas ir (svarbiausia) dėl politinių eilių pobūdžio nuteistas kareiviauti centrinės Azijos garnizanuose. Būdamas Kazachstane, kurį pas taraisiais laikais pažino daug mūsų tautiečių nupiešė nemaža to krašto vaizdų. Dalyvavo ir mokslinėj Aralo ežero ekspedicijoj.

Tik mirus carui Mikalojui I buvo išleistas į laisvę 1857. Bet grįžo palaužtos sveikatos ir po to nebeilgai gyveno. Mirė 1861 kovo 10 Petrapily. Ne trukus po to jo kūnas buvo parvežtas palaidoti jo tėviškėn, netoli Kievo, Dniepro krante. Buvo likęs nevedęs.

Tamsokas šešėlis kūryboj

Grįžęs iš tremties, dar parašė «Neofytus» (iš pirmųjų

krikščionių gyvenimo), kur caras lyginamas su Neronu. Taip gi rašė politinės lyrikos Senojo Testamento, psalmių ir panašysčių, stiliumi.

Tada dar parašė jau nuo seniau bendrintą poemą «Marija», kuri betgi meta tamsoką šešėlį į jo kūrybą. Gal būt autorius ir turejo ypatingą idėjinį tikslą, lygindamas kenčiančią tėvynę su savotiškai suprastu Marijos likimu, tačiau dėl nekritiško apokrifinės literatūros ir liaudies legendų panaudojimo susilaukė gana aštrios kritikos net iš artimų draugų.

Nors poema turi savotišką religinį aspalvį, o ir kitur Ševčenkai vargiai grlėtum prikišę ateizmą, tačiau tas kūriny dėl ypatingo neįprasto pobūdžio stovi toli kad ir nuo Rilės realistiškai suprasto Marijos gyvenimo («Marientleben»), nekaltant apie moderniška, bet sudvasintą Elioto viziją («Pelenų diena»). Padaryta klaida, lygstama motyvą

(pabaiga iš 2 pusl.)

ir dėl senumo jau dalinai apgriuvusią, antrąją — slėvyje, kur Vilnelė įteka į Nerį, kurioje prabangiška katedra pastatyta ir šv. Stanislovo pašvęsta. Daug be to, yra šiame mieste romėnų ir graikų apeigų bažnyčių, su nemaža prabanga pastatytų, taip pat aukštais mokslais žydi jėzuitų kolegija. Rusijos metropolitas ten pat turi savo būstinę graikų apeigų bazilikoje, pašvęstoje šv. Paneli Marijai. Yra šioje Kunigaikštijoje ir kitų romėnų apeigų vyskupų, būtent, Žemaičių ir Jona vos, kuris yra taip pat Slucko. Yra taip pat ir graikų apeigų vyskupų, kuriuos liaudis paprastai vadina «vladikomis» ir kurie priklauso romėnų bažnyčiai, kurios valdžiai pasivadė Brastoje 1596 metais, būtent: Polocko ir Pinsko. Šioje Kunigaikštijoje taip pat žydi dvi jėzuitų kolegijos, būtent, Polocko, įsteigta Lenkijos karaliaus Stepono, daug kartų nugalėjusio Maskvą, ir Nesvyžiaus, to miesto kunigaikščio pastatyta. Taip pat nemažos reikšmės turi karališkieji miestai: Trakai, Kaunas, Gardinas, Brasta, Polockas, Minskas, Mogiliovas, Nau gardukas ir kunigaikščių — Sluckas, Nesvyžius ir Biržai.

Atkreiptinas dėmesys į dvi jų rūšių miestus: karališkuosius ir kunigaikštiskus. Toliau Lietuvos Kunigaikštis M. K. Radvila rašo:

«Didikai gi turi gražius rūmus ir pilis, išpuostas visokiais užsieniniais papuošalais ir įvairiais rakandais apstatytas. Kai kurios pilys aprūpintos sienomis pylimais ir daugeliu kariškų pabūklų».

Toliau:

«Dabar prieikime prie dabartinių lietuvių papročių Lietuvių giminė džiaugiasi daugybe laisvių ir linkusi prie mandagumo, draugiškumo, švelnumo, vaišingumo. Ne tik tai mėsai priima nepažįstamus svečius, bet dargi juos kviečia,

suteikia visokį prielankumą ir gera valia palydi. Kare la biau mėgsta raiti kariauti. Kare naudojami veisliniai arkliukai, o ne tais mažais ir menkais, kaip kažkas parašė ir kurie tik tai namų darbams paskirti, nes turi puikiausias arklių kaimenes, surinktas iš Italijos, Vokietijos ir Turkijos. Tokių arklių kai kurie didikai, nesigailėdami lėšų, turi labai daug. Išivyrant lenkų įtakai priversti dažnai priversti dažnai kariauti, bet niekad patys nepuola ir kariauja tik tai kitų užpulti ir netik žiema, kaip pasakoja sve timtaučiai istorikai, nežinantieji šios šalies papročių. Lietuvis yra apsilvkęs gana puošniai ir naudojami ne vien tik tai drabužiu. Maistas yra gausus, jį papildo be galvijų, avių ir kitų penėtų gyvulių mėsos, dar žuvis laukinių žvėrių mėsos, pridėjus įvairius valgio prieskonius. Gėrimas iš medaus ir vandens, sumaišytas su vyšnių sūka ir įvairiais kvapniais, iki 100 ir daugiau metų išlaikytas, ypač didikų namuose. savo skoniu ir aromatu praneša žinomą Malvazijos vyną. Vyno gi vartojimas, anksčiau nebuves, dabar taip išsigalėjo, kad juomi net pati liaudis puotose naudoja si ir tokiu, kurį atveža vežimais iš Vengrijos, Ispanijos, Prancūzijos ir nuo Reino veža laivais».

Iš aprašymų matome lietuvius buvus tikrai turtingus, didžiūnus, puikiai tvarkiusius vieną didžiausių, galingiausių, turtingiausių valstybių Europoje. Per šimtus metų įvairūs Lietuvos priešai, skleisdami pikta melagingas žinias apie Lietuvą, yra suklaidinę net mūsų šviesuomenės nemažą dalį: lietuviai per paprastai, per siaurai galvoja apie savo protėvių imperiją. Būkime verti senųjų lietuvių! Nedarykite jiems gėdos kalbėdami, rašydami apie Lietuvą, lietuvius!

«Europos Lietuvis»

perkeliant ir nelygstamą, religinį, sakralinį.

Bendras poezijos pobūdis

Daugiausia autobiografinė Ševčenkos lyrika, šalia istorinių poemų, politinių ir socialinių eilių, pasižymi jautriu švelnumu, kurį sunkoka perduoti kitomis kalbomis. Vietomis betgi pasigirsti aštrus tonas. Lyrika, parašyta liaudies dainų įtakoje, daugiausia melancholinio pobūdžio (esama daugiau ryšio tarp lietuvių ir ukrainiečių kaip rusų dainų).

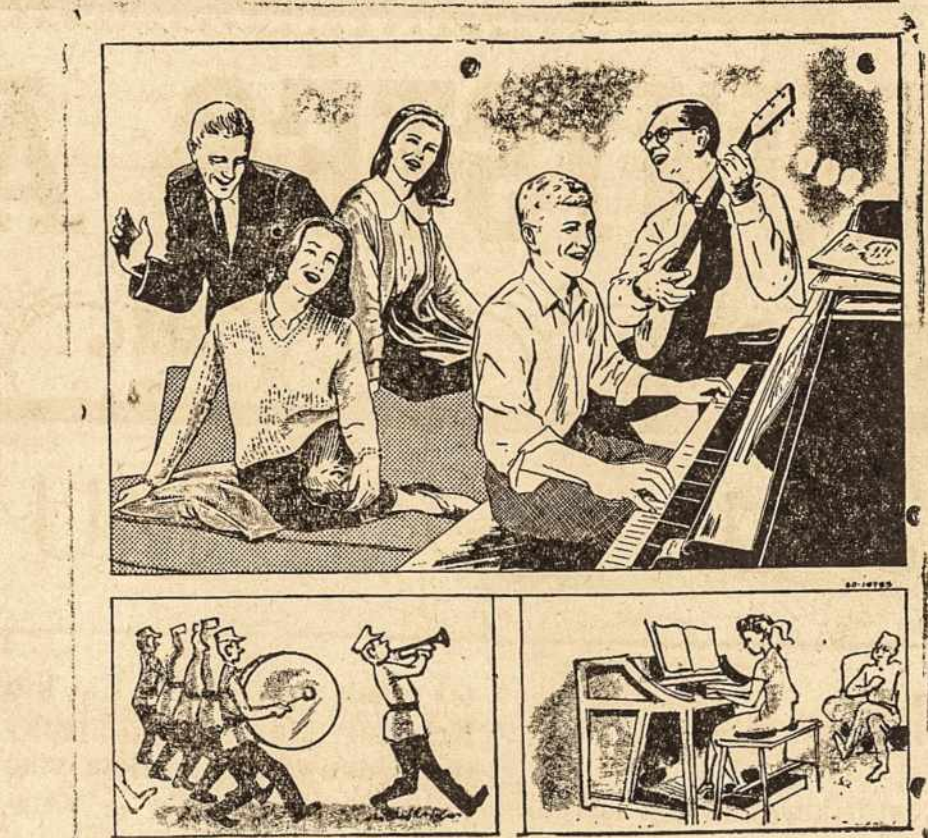
Kurdamas nekultuotu liaudies kalba, Ševčenko žymiai prisidėjo prie ukrainiečių modernios literatūrinės kalbos kūrimo. Karu jis turėjo labai didelės reikšmės tautinės sąmonės žadinimui.

Bet, minint Ševčenko kaip poetą, dažnai pamiršamas jis kaip vienas ukrainiečių realiosios literatūros dailininkų

Ir šioj srityj jis gausiai pasireiškė, sukurdamas apie 1300 paveikslų, piešinių ir škiečių, taip gi pats iliustruodamas savo knygas.

Ševčenko lietuvių literatūroj Nors Lietuvos tiesioginiai savo raštuose ir nepamini, bet «Kaukazo» poemoj kalba apie caro pavergtas tautas «nuo Moldavijos iki Suomijos». Taip pat ir savo «Jaunosios Lietuvos» giesmėj «Jau slavai sukilo» Maironis galėjo turėti minty ir Ševčenkos paakstinimą tautų sąjūdį. Bet gali būti atsitikinumas, kad Biliūno eilėraštis «Kad numirsiu, man pakaskit ant Sventosios kran to» turi panašumo bent pradžioj su Ševčenkos «Testamentu» (Kai numirsiu, mano kūną stepėse kape iškelkit man brangioje Ukrainoj).

Jau prieš 50 metų lietuvių spaudoj Ševčenko buvo minimas. Tada, 1912, Seinuose Liu

Mėgiamiausi amerikonių muzikos instrumentai. Pirmą vietą užima pianinas. Daugiau negu 20 milijonų groja pianu. Gitaros mėgėjai yra antroje vietoje, jų yra apie keturis milijonus. Smuikininkų yra trys milijonai. Pučiamųjų instrumentų — pustrėčio milijono. Ukelelės — milijonas 600 tūkstančių; akordeonisų — pusantro milijono. Daugumas Amerikos aukštųjų mokyklų turi savo orkestrus, kurie groja parady, sporto švenčių metu.

Demokratija ar Komunizmas?

P. SALANTAS

Šiame lietuviškame laikraštyje daug kam gal pasirodys keistas šis klausimas:

— Kaip pasirinkti: demokratiją ar komunizmą? Juk jo skaitytojai kaip ir kiti lietuviai, beveik visi save laiko demokratais!

— Tačiau tam tikra dalis skaitytojų ir jų pažįstamų svyruoja. Vieni atvirai, kiti slap. tai, o kiti tik pasamoneje kečia šį klausimą. dvejoja.

VILIOJA IR BAUGINA

Vilioja komunistų skelbiama lygybė, žaizamas darbininkų išlaisvinimas iš kapitalistų ir turtingųjų jungo. Darbininkas pats ten valdysias fabrikus, turėsias gerą pragyvenimą, butą, ir jo vaikai į mokslus

veltui būsią leidžiami...

Tačiau juos baugina skaitomos žinios apie sunkią padėtį Rusijoje. pasakojimai pabėgėlių iš komunistinių kraštų ar net pasikalbėjimai su atviresniais ekskursantais komu-

TARAS ŠEVČENKO

LAISVĖ

IŠ «KATERINOS»

Ak, kodėl pasaulį žmonės Nesikęst panūdo? Vieną riša, kitą žudo, Trečiasai pats žudo. Ak, kodėl? Dangus nežino. Žemėje daug vietos Bet paklausk, ar jį ramybę Rasti kas galėtų. Štai vienam likimas lėmė, Kad svetur klajotų, O kitam kur gimė guoį Amžiam kad paklotų. Ak, kur žmonės, vieno daikto Troškę, tie gerieji: Kaip labiau kitus pamilti? Ner jų, jau išėjo! Žemėj vaikšto laimė, Tik kas ją pažįsta? Žemėj vaikšto laisvė, Tik pas ką užklysta? Sidabru ir auksu Daug kas mėgsta girtis, Spaust kitus, bet laimės Tik negal patirti, — Laimės ir nei laisvės! Rūbą tur dėvėti Rūpesčių išausta. Ogi verkti — gėda. Sidabru ir auksu Džiaukitės kiek galite, Ašaras aš rinksiu Paskandint nedaliai. Vargą paskandinsiu Ašaroj karčiojoj, Priespaudą paminsiu Neapauta koja. Būsiu aš tad linksmas, Būsiu aš turtingas, Kai galėsiu vaikščiot Taip, kaip širdžiai tiaka.

Vertė A. T.

nistuojančiais, buvusiais tame «darbininkų rojuje». Jeigu anie ką ir perdėtų, tai šie nemeluoja, ir viskas negali būti tik kapitalistų gryna propaganda.

Baisus atrodo komunizmas su tomis masinėmis deportacijomis, žmonių kalnimais ir žudymais. oėl to nuolatinio šnipinėjimo ir laisvės trūkumo. Ten vis dar yra maisto, rūbų ir vaistų trūkumas. Ir tai 4) metų po Spalių Revoliucijos. Be to, komunistai yra aršūs bedieviai, nors cabar ir leidžia umirėlius palaidoti ar seniems visai nekludoti į bažnyčią nueiti.

Baugina taip pat ir kapitalizmas. Tas nuolatinis priklausymas nuo ponų kapitalistų ir jų pastatytų prižiūrėtojų. Išmeta tave laukan iš darbo dėl menkniekio ar visai be priežasties! Išnaudėja, mažą atlyginimą dveda. Tačiau kainas aukštas lupa... Ir ta dažna bedarbė, tie streikai — nekartą visas santau pas suėda!

Tačiau demokratinuose kraštuose vistiek malonu gyventi. Esi žmogus laisvas. Žinai, kad niekas tavęs nesuims, neišves ar neišsiųs kitur. Kur nori ten gali eiti, ar kitur darbo ieškoti. Bedarbėje gauni šokią tokią pašalpą. Jeigu patys atleidžia — vistiek turi sumokėti indenizaciją, o darbo kitur randi. Jeigu labai nuskriaudžia, tai galima teisybės ieškoti per sindikatą ar teismą. Darbdavius kapitalistus vistiek sindikatai ir partijos priverčia skaitytis su darbininkais. Visur darbininkų padėtis sparčiai gerėja.

Taip viską apgalvojant ir kyla tas neramus klausimas:

Tai už ką stoti? Ką pasirinkti — demokratiją ar komunizmą?

Norėdamas atsakyti į šį klausimą ir sąmoningai, o ne aklai ar astrų įtakoje apsispręsti, kiekvienas turi gerai apsvarstyti eilę dalykų.

KUR DEMOKRATIJA, KUR KAPITALIZMAS?

Pirmiausia reikia gerai žinoti — prie demokratinės esmės nepriklauso kapitalistinė santvarka nors demokratinuose krastuose ji dabar ir vyrauja. Dar senovės laikais graikų valstybės Atėnai valdymosi forma buvo demokratija, kai apie kapitalizmą dar nebuvo nei kalbos. Taip pat Viduramžių gale ir Naujųjų Amžių pradžioje jau buvo si prokas kapitalizmas Italijos, Flandrijos ir Vokietijos miestuose. Gi tuo laiku vyravo aristokratinė valdžios forma — visur valdė kilmingieji.

Demokratijai yra esminga valdymas liaudžiai ir per liaudį. Taigi demokratinėje valstybėje valdžios siekiamas tikslas yra visos liaudies gerovė, o ne kurio vieno luomo ar klasės bei grupės. Ir valdžią savo rankose turi visos liaudies tiesioginiu ar netiesioginiu balsavimu ir (Nukelta į 4 pusl.)

REMKIME JAUNIMO NAMU STATYBOS VAJU

Jie ir Mes

Ką tik atšventėme didžiųjų Bažnyčios šventųjų šventes - švento Jono Krikštytojo, švento Petro ir Povilo. Kaip atšventėme jas? — Ar tik prisiklausėme petrardų šūvių pošėjimo, prisiziūrėjome užkurtų ugnių, pasveikinome vardinkus ir pabaliavojome?

Manau, vistiek bent paslapčiom dar sugretinome savo gyvenimą su tų trijų šventųjų... Jie ir mes!

Ir ką radome? Kokias išvadas pasidarėme?

Gal būt, greičiausia, pamatėme, kad neverta apie tai ilgai galvoti. Jie tokie svetimi, nežmoniški, tartum būtų neturėję kūno, lyg būtų buvę be aistrų ir nuodėmių... kaip tai skaitėme senoviškai parašytoje to ar ano šventojo gyvenimo aprašyme.

Bet manau, jog girdėjote,

kad istorikai, naujieji rašytojai atrado šventuosius kitokius. Jie vaizduoja juos, kokie jie iš tikrųjų buvo: kaip žmonės su kūnu ir krauju kaip tie, kurie turėjo ilgai grumtis su savimi, kad prasi-veržtų į krikščionybės aukštumas ir jose išsilaukėtų. Jie daug meldėsi, bet lygiai daug ir dirbo, veikė.

Jeį sakoma — poetai gema, TAI ŠVENTIEJI TAMPA. Tai žmonės, kurie ĮGYVENDINA PILNUTINĮ ŽMONIŠKUMĄ, apreiškdami jame dieviškosios tikrovės sušvitimą, tai tikri dangaus ir žemės sūnūs.

Perbėkime tik mintimis anų trijų šventųjų gyvenimą, kaip pats Šv. Raštas juos atpasakojo.

Štai karštuolis Petras. Jis nori visur pasirodyti, visur būti pirmas. Jei visi Kristaus

išsiginsią — jis: ne. Kai kiti Kristaus klausytojai ir mokytiniai dvejoja, jis drįsta visų vardu išpažinti: «Tu — Kristus, gyvojo Dievo Sūnus!»

Bet eidas as ežero bangų paviršiumi, jis suabejoja Bijodamas tapti tarnaitės iššifruotas, išsiginą tris kartus Kristaus. Tačiau jis myli Kristu labiau už viską. Juo pasitiki ir jam atsiduoda.

Arba šv. Jonas Krikštytojas — tas tyrų asketas. Suvaldęs kūno aistras ir galias, jis nieko nebesibijo. Jis drąsiai vykdo savą pasiuntinybę ir nebiją sakyti tiesos stačiai į akis — ir kareiviams, valdininkams, ir farizėjams. Rašto žinovams ir net pačiam karaliui Erodiui. Ir anie priima tai už gera.

Štai šventas Povilas — tautų apaštalas! Jis buvo griežtas farizėjus, aršus naujosios sekto — krikščionių persekiotojas. Tačiau atsivertęs jis tapo uolusis Kristaus skelbėjas. Jis atsiduoda dar Kristui su visomis gausiom kūno ir dvasios galimom.

Bet ir jis skundžiasi: Kad dėl apreiškimų didumo nesikelčiau puikybėn, man duo as kūno akstinas, kurs mane muštų veidan...»

Taigi jie buvo tokie pat žmonės, kaip ir mes! Bet ir ne tokie — savo didžiadvasiškomis pastangomis prasi-veržti į pilontini žmogų į visišką atsidavimą Dievui.

Užtat ir mes visi galime ir turime siekti šventumo. Būti krikščionių reiškia nuolat ir tai realiai siekti krikščioniškojo žmogaus pilnaties... Būti kariu ir nesiruošti kovai, o tenkintis vien uniforma ir paradu, reiškia iš tikrųjų juo visai nebūti. Kur pasirodymas nepareiškia buvimo, ten slypi farizejizmas. Todėl anot dro Pr. Gaidamavičiaus knygos «Milžinas, didvyris šventasis — kovodamas gerą kovą, krikščionis savaime apreiškia tokį buvimą, kuris rikiuojasi pačion žmoniškojo gyvenimo viršūnėn — šventumą».

P. D.

— Kermošiuje savo atskirus barakus turės ateitiniškai studentai, moksleiviai ir jauniečiai. choras, kongregadai, Filhas de Maria Našlės, veiks bufetas «viralata» ir kiti.

— Tradicinė jaunimo šventė šiemet įvyks rugpiūčio 6 d.

Ha'ina Didžiulytė Mošinskienė.

Lopjinė.

Užmik šaldžiai.

Aš tau dainuosiu,
Nebežiūrėk į mano akis.

Aplinkui tylą, visi jau miega, užmiki...
— Plasnoja naktis.

Sapnuok be baimės,
Sapnuose gyvenki,
Sapne sugražinki žvanyą jaunystę...

Aplinkui tylą, visi jau miega, užmiki...
— Sapnuok kūdikystę.

Štai žydi lankos,
Ramunės šypsos, —
Juokies, skubi į savo draugus..

Aplinkui tylą, visi jau miega, užmiki...
— Juodas dangus.

Skrieja lapeliai,
Vėjas juos blaško.
Ruduo. — Nenoriu rudens! — šauki.

Aplinkui tylą, visi jau miega, užmiki...
— Dalia karti.

O kai nubusi,
Ir vėl pakilsi
Rytmečio vieversiu skambiu —

Nebeliūliuosiu, išnyksiu tyliai
Ūkanų lašeliu. —

Sachmatu Skyrius

Veda JUOZAS TIJŪNĖLIS

LYGIOSIOS IR LOŠIMO TASYKLĖS

(Ištrauka iš V. Mikėno Šachmatų Vadovėlio)

Lygiosios arba remizas, yra lygiai suloštos partijos, kada nesti nei nugalėto, nei nugalėjusio Partija baigiasi lygiosmis gana dažnai.

Turniruose lygių esti apie 30-40% partijų. Lygiomis pripažįstamos partijos ne tik pato atveju, bet ir šiais atsitikimais: 1) abiem priešininkam sutikus tada, kada matas negalimas, pav., likus tikrai karaliui ir šauliui prieš karaliu; 2) kai tris kart pasikartoja tie pat ėjimai. Vienas iš tokių atsitikimų vadinamasis «be galimis šachas».

Lošėjai turi tiksliai laikytis lošimo taisyklių.

1) Jeigu lošiant paaiškėja, jog lenta padėta arba figūros susartytos netaisyklingai, tada partija neskaitoma ir prade

dama iš naujo.

2) Jeigu lošiant paaiškėja kokių netikslumų lošime (karalius stovėjo nukirstinai, lošėjas dukart paėmė, iš netyčių išstumta figūra iš vietos), tada partija perlošama nuo to stovio, kur atsitiko netikslumas. Jei to stovio nebegalima atstatyti, tada partija neskaitoma.

3) Kas loš baltaisiais ir kas juodaisiais turniruose nustato tam tikra turniro rodyklė. Draugiškose rungtynėse tatau nus atoma burtais: vienas iš lošėjų paima į vieną ranką baltą eilinį, į antrą juodą ir duoda antrajam trauktį, katra eilinį jis ištraukia, tos spalvos figūromis ir lošia. Bet to lesnėse partijose šaulys kas kart pasikeičia figūromis

4) Palietus savą figūrą reikia ją varyti, palietus svetimą nukirsti, nors ir tekstų tada pralošti. Išskiriami iš šios (pabaiga 6 pusl.)

(Atkelta iš 3 pusl.)

KAPITALIZMAS BLOGESNIS UŽ KOMUNIZMĄ?

laisvai išrinkti atstovai.

Jeigu vienos iš tų trijų esminių savybių trūksta — ten nėra demokratijos ar yra nau dojamas tik vien jos vardas. Juk niekas nepripažįsta, kad Kūboje Juan Batista laikais ar dabar Rusijoje yra tikra demokratija. Rinkti ten galima tik vieną partiją ir nėra rinkimų laisvės. Kad ten demokratija, o ne diktatūra — tai tik akių mulkinimas ar paikas savęs apgaudinėjimas!

Kapitalizmas gi yra nevals tybės valdymo bet ūkinė ir socialinė santvarka, lygiai kaip ir komunizmas yra pirmiausia tokia santvarka. Kapitalizmas yra, kai produktyvinės nuosavybės, kapitalo savininkai daugumoje yra kiti, negu patys su ja dirbantieji žmonės. Todėl jį kuris dirbantysis — gydytojas, siuvėjas, mechanikas — pats dirba su jam pačiam priklausančiom mašinom, jis nėra kapitalistas.

Modernus kapitalizmas išaugo su mokslo, aukštos technikos ir gero susisiekimo išsivystimu, su įsigalėjimu akcinių bendrovių, surenkančių milžiniškas sumas pinigų iš akcionistų ir skolintųjų už su tartą ar nuošimtis. Kapitalisto siekis — gauti kuo daugiau pelno.

Prieš pora savaičių daug triūkšmo sukėlė spaudoje pasirodę straipsniai su antrašte: «Kapitalizmas blogesnis už komunizmą». Šis tvirtinimas buvo priskiriamas Brazilijos prefetui ir Krikščionių Demokratų Partijos lyderiui Paulo Tarso. Tačiau Paulo Tarso kiek vėliau pareiškė žurnalistams:

— Laikraštiniškai nepilnai perdavė mano mintį. Aš anojė kon erencijoje pareiškiau: Kapitalizmas yra blogesnis už komunizmą kai kuriais atžvilgiais. Kapitalistai, mat, viešai išpažįsta žmogaus dvasingumą. Tačiau praktiškai paneigia dažnai darbininko vertę statydami jį vienoje plotmėje su darbo gyvuliais mašinomis ir prekėmis. Jie viešai skelbiasi esą krikščionys, katalikai, gi praktikoje dažniausia yra tokie pat materialistai, kaip ir komunistai. Šie yra ir sakosi esą materialistai, nepripažįsta jokios dvasios ir kovoją prieš religiją. Juk atviras priešas visada mažiau pavojingas, kaip slaptas, prisidengęs avies kailiu, apsirengęs savųjų rūbais!

(B. D.)

FABRICA DE MALHAS

Petras Šukys

gamina meniškus ir stiprius megstiaukus, rubelius naujagimiams ir kit.
Rua Jundiapeba, 45, Fone: 63-4258 Vila Zelina (arti R. Ibitirama ir Av. Zelina).

ALBINAS VASELIAUSKAS

SIUVĖJAS

GERAS DARBAS, NEBRANGIOS KAINOS
Lietuviams daroma nuolaidos 10 procentų ir padeda nupirkti medžiagas su nuolaidom
RUA AROUCHE 123, 1' andar, sala 7. Telef 34-0516 (Alfaiate iki 9 val. vakaro).

Jei nori nemokamai išmokyti rašyti mašinėle, kreipkis į
KOSTO MEŠKAUSKO mašinarščio kursas
Rua 24 de Maio, III aukštas.
Visiems lietuviams (ir lietuvių vaikams) p. Meškauskas pamokas duoda nemokamai.

GEROS ŽINIOS

JAU GALITE PADĖTI SAVO ARTIMIESIEMS LIETUVOJE IR SIBIRE

- * Skubiai išsiunčiame aprangą, maistą, medžiagas, medžiaginius, vilną, odą batams ir vaistus.
- * Turime visų medžiagų pavyzdžius!
- * Laike 6-8 savaitių siuntiniai pasiekia Lietuvą. Oro paštu 2-3 savaitės.
- * Siuntėjas gaus gavėjo parašų patvirtintą pakvitavimą.
- * Visi persiuntimo mokesčiai ir muitai apmokami čia. Gavėjas nieko neturi mokėti.
- * Siuntiniai pilnai apdrausti - žuvus grąžiname pinigus arba pasiunčiame naują.

Kreipkitės pas:

Jonas Valavičius, R. Pe. Bened. de Gamargo, 698, Penha Al. Bogušauskas, R. Uranium, 240 - Brooklyn Paulista
Rašykite: Caixa postal 403 - São Paulo.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas pasiuvimas, LAURO SANDRÓN vyriškų rūbų

SIUVYKLOJE LAURO

Rua do Orfanato, 686, - V. Prudente - Fone 63 5294
São Paulo

Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui
Atleikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybe ir kaina

Casa Sprindys & Cia.

PÇA. S. JOSÉ dos CAMPOS, 1 - V. ZELINA - TEL. 63-5915

Geležies isdirbiniai ir dazai viskas elektros irengimui namu reikmens ir zaislai, ivariausios dovanos visoms progoms.

ESCRITORIO CONTABIL*Nascimento*

Irmãos Nascimento

REG. O.R.G. SP. Nro 1.484

Atlieka firmų atidarymus, perleidimus, komercines ir industrialines apyskaitas, sutvarko dokumentus, sudaro sutartis surašo prašymus ir kitos rūšies darbus atlieka.

Juridinis Departamentas - Nejudomo turto pardavimas
A. Zelina, 831 - Vila Zelina - Tel. 63-7140 - S. Paulo

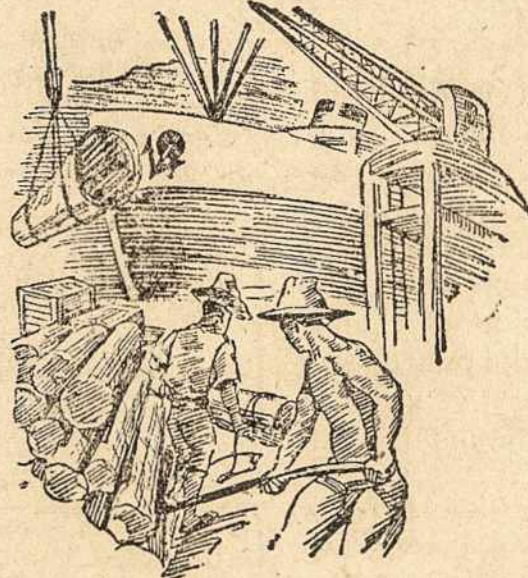
Skaitykite «Mūsų Lietuva»

ALEKSAS KALINAUSKAS
Advokatas

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų suformavimas, deskitis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.

Residencia:
R. Joaquim Piza, 204

Raštinė:
R. 15 de Novembro, 244
4 o - Sala 7 - Tel. 37-0324
no 14,00 iki 18,00 val.

PRANAS & CIA. LTDA.

Madeiras em geral

SEDE: Rua México, 98 - 9.º - sala 904 - Fone: 52-0228
Enderço Telegrafico: «CABIUNA»
Rio de Janeiro

Serraria «ITA» - Serra dos Aimorés - Municipio de Nanque - Estado de Minas Gerais

KIRPIMO IR SIUVIMO MOKYKLA

"SOFIJA"

Mokina kirpimo siuvimo, madų modelių braižybos ir pritaikomojo meno.

Paruošia siuvimo ir kirpimo mokytojas valdiškiems egzaminams (habilitação)

Mokykla turi visas valdiškas teises yra registruota «Departamento do Ensino Profissional»

Pamokos vyksta vakarais

- Užsirašyti pas mokyklos direktorę Sofiją Misiukaite -
Rua da Graça, 381 - casa 6 - Bom Retiro -

MŪSŲ LIETUVA» GALIMA UŽSISAKYTI

Ir pr. enumeratą apsimokėti pas šiuos asmenis:

Stasio Saldžio krautuvėje.
Rua Clemente Alvares, 137, Lapa.

Kun. J. Šeškevičius V. Zelenos klebonijoje,

B. Šukevičius (spaustuvėje)
Av. Zelina, 515.

J. Baužys Rua Manaias, 21
P.P. Remenčius, Praça Carlos Gomes, 180 (prie Av. Liberdade),

J. Karpavičius, Av. S. João 233 (prieš centralinį paštą),

Juozas Matelionis, Rua Iatá, 26, Casa Verde,

Tėvą P. Daugintį S.J. prie S. Gonçalo bažnyčios, Pr. João Mendes.

K. Meškauską, Lapa, Rua Williams Speers; 700, arba Mašinarščio kursuose,

Vl. Pupienį, Rua Lituania 67, Mooca.

B. Tubelį ir Kučinską, Mocho Velho.

Stočkų Parquedas Nações.

«Mūsų Lietuvos» atstovai Rio de Janeiro yra kan. Zenonas Ignatavičius, Av. Paulo Frontin, 568, ir p. Uršulė Gaulienė, Rua General Pedra 351.

SIUVĖJAS

POVILAS AMBROZEVIČIUS
Rua Inzagapi, 47 - V. Zelina (prasideda iš Av. Zelina, 595)

VENINTEL'AI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

IRMĀOS CARRIERI LTDA.

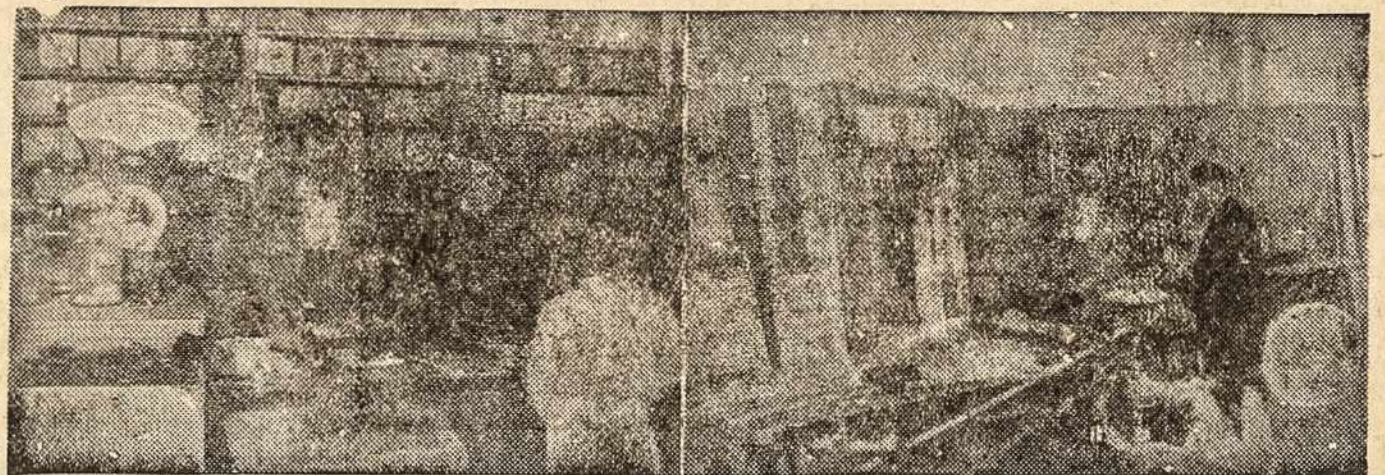
indoya vanduo yra senai žinomas gerimas kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, įsitikinkite ir visados naudokite!

Rua Dino Bueno, 795 a 835
Telefones: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal 3967 - SÃO PAULO

Siatybos medžiagos sandėlis ir įvairių geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių krautuvė tikrai pas

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

RUA COSTA BARROS, 34-C TEL. 63-3285 VILA ALPINA

MŪSŲ Lietuva

AV. ZELINA, 515 — CAIXA POSTAL, 4118 — SÃO PAULO

KERMOSIUS Jaunimo Namu Statybos Fondui

Visais liepos mėnesio šeštadieniais ir sekmadieniais.

Visi kviečiami atsikankyti ir paremti statybą Kiekvieną kermošiaus dieną 19 val. 30 minučių bus rodoma filma arba meninė programa. Nepraleiskite progos.

Taip pat paremkite kermošių fantais.

— K. Veličkos vaidinimo «VASAROS VĖJAS» trečioji repeticija įvyko Šv. Petro šventės vakare. Vaidinimas bus pastatytas jaunimo šventėje.

— Tautinių šokių repeticija bus liepos 4 dieną antradienį 8 val. vakare. Visi ateitiniai kai prašomi susitrinti.

— Birželio 26 d. lietuviukai lankantys Seserų Pranciškiečių mokyklą dalyvavo Švietimo Delegato organizuotam pradžios mokyklų pasirodymų konkurse. Iš keturių mokyklų pasiūlytų numerių ekspertai konkursui išrinko lietuvišką suktinį ir vieną kinietišką šokį. Suktinį mokinius išmokino mokytoja Valeikienė. Visi jau nieji šokėjai sugrįžo didžiai patenkinti, nes publika jiems nepagailėjo katučių.

— Liet. Kat. Bendruomenės choras šį šeštadienį išvyksta specialiu autobusu iš V. Zelinos 14 val. į Itanhaem dalyvauti bažnyčios 200 sukakties minėjimo programoje. Šeštadienio vakare giedos pamaldų metu. Sekmadienį 10 val. giedos iškilmingų mišių metu.

šv. Pranciškaus de Vitt, ketu riais balsais, mišias.

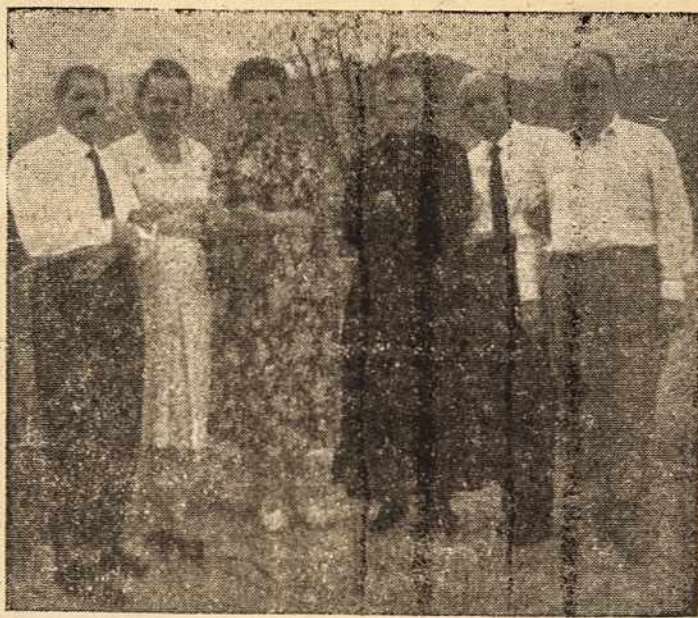
Chorą kvietė, parūpino susisiekimo priemones, nakvynę vakarienę ir pietus bažnyčios jubilėjaus iškilmių rengėjai, ypač simpatiškas klebonas kun. Nelson. Teko patirti, kad ir šiaip būrys tautiečių ruošia si sekmadienį į Itanhaem vykti.

— Agronomas Boguslauskas tarnybos reikalais išvyko Europon keturioms dienoms.

— Azaravičių šeima kviečia gimines ir pažįstamus į šv. mišias, kurios bus laikomos už mirusius šeimos narius 8 d. liepos 7,30 val. V. Zelinoj.

— Laiškai: A. Lazdauskui, J. Kirkilui, L. Šlapelienei, K. Lunskiui, P. Zagorskienei, J. Valavičiui, F. Girdauskui, J. Kugiliui, Z. Bačeliui, M. Alaburdaitei, J. Bratkauskui, Julijai Stankevičiui, V. Vaikšnorienei, O. Pikunui, J. Skurkevičiui.

— Choro pirm. Jonas Bagdžius ir išdininkas Petras Šimonis, birželio m 24 d vakare Vila Zelinoje suruošė vaišes ir šaunų pasilinksminimą.

Iš kairės: J. Žvingilas, Totoraitienė, K. Kaseliūnienė, kun. L. Tamošius, J. Kaseliūnas ir advokatas Totoraitis. Totoraičių ir Kaseliūnų šeimos gyvena Medelino mieste. J. Žvingilas čia buvo mieliai sutiktas ir su lietuvišku vašingu pavaišintas.

Uolų plautoja ir auolatinį «Mūsų Lietuvos» bendradarbi TĖV PETRĄ DAUGINTĮ S.J.

VARDO DIENOS PROGA Nuoširdžiai sveikiname

Redakcija ir Administracija

Liūdesio valandoje, Jakaičių Šeimai dėl brangaus tėvelio STASIO JAKAIČIO

mirties, nuoširdžiai užjautą reiškia

Lazdauskų Šeima

— JUOZAS BAUŽYS ir po nia mėnesį laiko pr leidę S. Pedro sugrįžo namo, S. Pedro yra garsios mineralinių vandenių maudyklės, ten Baužiai buvo nvykę taisyti sveikatos.

«M.L.» PRENUMERATORIAI

Garbės prenumeratą Prel. KAZIMERAS MILIAUSKAS 1.000 cr., JONAS KLIMAITIS 1.000 cr., STASYS SĀLDYS 1.000 cr., POVILAS RIAUBA 1000 cr., STASYS KARALKEVIČIUS 1.000 cr., JULIUS PALILIŪNAS 1.000 cr., BRĄZLAUSKAS 1.000 cr., JULIUS ŽVINGILAS 1.000 cr., PETRAS JAKAITIS 1.000 cr. Rėmėjo prenumerata Filomena Černiauskienė 700 cr., Antanas Maniušis 700 cr.

Prenumerata Jonas Tamošai 500 cr., Liudvisė Šlapelis

600 cr., Jočys Petras 250 cr. (pusmetis) Jonas Adomavičius 500 cr., Algirdas Šukys 600 cr., Jonas Mičiukas 500 cr., Petras Narbutis 500 cr., Juknevičius 600 cr., Juozas Valutis 500 cr., Pranas Blaževičius 500.

ISPŪDŽIAI IŠ KOLUMBIJOS

Mūsų tautietis J. Žvingilas yra vienas iš tų, kurie daug keliauja. Jis yra aplankęs Pietų Centrinę ir Šiaurinę Ameriką. Ir tai ne vieną kartą. Ne persenai vėl buvo nuskridęs Kolumbijon, kur šiuo kart plačiau susipažino su Kolumbijos gyvenimu «M.L.» bendradarbiui buvo įdomu išgirsti J. Žvingilos nuomonę apie Kolumbijos gyvenimą.

Kolumbijos sostinė anot J. Žvingilos yra gražus miestas

GEROMIS SAJYGOMIS PARDUODAME

(arba keičiame į namą Vila Zelinoj)

CHACARA. Du alkieriai žemės, didelis gyvenamas namas (du miegamieji, virtuvė, copa, veranda) įkanuotas vanduo, elektros šviesa, garažas ir pastatai vištų ūkiui. Gatvė asfaltuota.

Nuosavybė randasi prie pat asfaltuoto kelio PIEDADE — Sorocaba.

Kreiptis: Rua Marechal Mallet, 24, Dona Ana.

Lietuvi Klausyk ir remk

LIETUVISKA PROGRAMA

kuri yra transliuojama kiekvieną sekmadienį, 14 val per RADIO NOVE DE JULHO, trumpomis 31 metro bangomis.

Patarimus, aukas siųsti šiuo adresu. Mons. P. Ražinskis, caixa Postal 4118. São Paulo.

SIUNTINIAI į visus Sovietų Sąjungos kraštus, po 5, 10, 15 ir 20 kilogramų, su apmokėtu muitu. Gavėjas nieko nemoka. Siunčiami taip pat maisto siuntinukai.

Muita ir persiuntima padarome palengvintom sąlygom. Turime atstovavimui Lietuvių Bendrove Anglijoje.

Turime medžiagų pavyzdžius.

Šie siuntiniai bendrai adresatą pasiekia per 42 dienas. Įteikiant gavėjas pasirašo gavimo kvitą. Persiuntimas garantuojamas šimtu procentų.

Praça da Sé, 399, 4-tas aukštas, salė 404, Fone 33.4963 ir 36.8530

bet toli gražinti jos juome su S. Paulo miestu.

Interiore irgi yra gražių miestų, bet daugiau atsilikę negu B azilijos miestai, pavyzdžiui kad ir susisiekimo priemonėmis, ten arkliais, vie on automobilių, keleivius vežioja. Tokiam jau palyginamai nemažame mieste, kaip Medelin, vakare po 9 val. jokio ju dėjimo nėra.

Turistui dar krinta į akis el getų daugybė miestuose.

Kolumbija dar neturi savo industrijos. Šiek tiek tekstilės turi. Bet ir tai palyginamai su lig pareikalavimų labai maža. Viską importuoja iš Š Amerikos Amerika iš Kolumbijos perka kavą, sidabrą esmeraldą. Bet pinigais palyginamai su Brazilijos kruzeiru yra sti presnis kokius 5 k.r.tus.

Žemės ūkis irgi nėra išvystytas, nors valdžia žemės ūkio gamybą skatina, remia. Bet ka gauti valdžios paramą, reikia pačiam pradėti. Ypač yra didelis trūkumas žemės ūkio mašinų.

Automobiliai ir kitos mašinos daugumoje įvežtos iš Š Amerikos. Net atskirų automobilių paprastų dalių vietoj negamina. Nuvežus dirbtuvėn tai syti mašiną trūkstant kurios reikalingos dalies, dažnai prisieina 4 savaites laukti, ligi dalis bus užsakyta ir atvežta iš Amerikos. Kolumbija turi didelį gyvulių ūkį.

Plačiau susipažinti su Kolumbijos gyvenimu, kun. Tamošūnui tarpininkaujant, buvo priimtas Medelinogubernatoriaus Lietuvių imigr. Kolumbijon prasidėjo 1948 m. Prieš tai Kolumbijoje buvo tik lietuvių kunigai salaziečiai. Jų pa stangomis emigrantams buvo atidarytos Kolumbijon durys.

Dauguma lietuvių apsisustoje sostinėje Bogotā. Iš viso Kolumbijon buvo imigravę apie 500 lietuvių. Kaip visur taip ir čia lietuvių organizavo organizacijas, šeštadienines mokyklas. Veikimas susilpnėjo nemažam skaičiui išvykus Š. Amerikon ir Kanadon. Ir dar vis tebevyksta daugiau į šiuos kraštus.

Kolumbijoje yra ir Lietuvos Konsulatas, kur konsulu yra p. B. Sirutis, turis nemažą gyvulių ūkį, apie 800 galvų Kolumbijoje, Medelino mieste yra apsisustoje iš S. Paulo nuvykę Jonas ir Karolė Kaseliūnai. Pragyventi galima. Bet S. Pauly vis delto daugiau galimybių. Apie kokios lietuviškos kolonijos įkūrimą, kaip svajojo J. Kaseliūnas, nėra nė kalbos. Svajonė svajone tegali likti. Viena nėra iš ko kurti; o antra, reikia pinigų.

Kolumbija turi apie 13 milijonų gyventojų. Jos žemės plotas yra 7 kartus mažesnis už Braziliją, virš milijono kvadratinų kilometrų.

Grįžtant J. Žvingilas buvo sustojęs Venezuelos modernioje ir pažangioje sostinėje Caracas. Venezuelos pajamų šaltinis yra naftos eksportas.

Iš Venezuelos per «žaliąjį pragarą - inferno verde» - J. Žvingilas grįžo į S. Paulo kuris savo industrija, pramone pirmąja visai Pietų ir Centrinei Amerikai.

Kr.

(pabaiga iš 4 pusl.)

taisyklės tik du atsitikimai: pirmas, kada prieš paliečiant savą figūrą priešininkui pasakoma «pataisau», antras - kada pavaryti ar nukirsti paliečiant figūrą negalima.

Tokiais atsitikimais dėl pabaudos varomas karalius arba paliečiantis figūra.

5) Šachuojant priešininkui sakomas «šach», bet tai ne (Bus daugiau)

Escritório Contábil Vila Zelina S/C Ltda.

(REGISTRADO NO C.R.C.)

RAPIDEZ — HONESTIDADE — PREÇOS MODICOS

Horário: das 8 às 19 horas

Aberturas de firmas - Encerramentos de firmas - Transferências de firmas - Contratos na Junta Comercial - Distratos na Junta Comercial - Registros de firmas na Junta Comercial - Escritas com contabilidade em geral - Escritas fiscais em geral - Contratos de locações - Cartas de fiança - Seguros de fogo - Seguros de acidentes - Requerimentos em geral - Defesas e recursos

PRAÇA SÃO JO É DOS CAMPOS, 8 - SALAS 1 E 2 - FONE 63-6005 - VILA ZELINA - SÃO PAULO

Dr. Vytautas J. Bendzius

CIRURGIÃO DENTISTA

Pela Univ. de S. Paulo

Cirurgia, Pontes Móveis e Fixas, Dentaduras Alta Rotação

Rua Barão de Jundiaí, 166 s/4

Horario

Esq. Rua 12 de Outubro

9 as 11,30

LAPA

14.30 as 20,30 horas

Aos sabados pela manhã.

Gera kokybę, pigiau kaip kitur, greitas įteikimas, mandagus patarnavimas tikrai

ANTANO PAVILONIO

Manufatura de «Botões Estrela»

Rua Prof. Gustavo P. de Andrade, 116, caixa postal 4118 - Vila Zelina, Tel. 63-4130 São Paulo.

Čia yra didžiausias pasirinkimas: dideliais ir mažesniais kiekiais, įvairiausių rūšių ir spalvų guzikų ir lietsargiams dalių.